

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław
Nazwisko: Maćkowiak
Miejsce urodzenia: Lubichowo
Data urodzenia: 14-09-1928
Imię ojca: Jan
Imię matki: Wiktoria
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta śledztwa prowadzonego przez Wydz. Śledczy WUBP w Bydgoszczy w okresie 30.07.1946 – 07.10.1965 dot. powojennej organizacji niepodległościowej pod dowództwem „Jędrusia”. Stanisław Maćkowiak pseud. „Bury”, członek oddziału „Jędrusia, został tymczasowo aresztowany na mocy postanowienia Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Bydgoszczy z 24.07.1946. W uzasadnieniu podano, że Stanisław Maćkowiak od 25.06.1946 do 21.07.1946 był czynnym członkiem «AK» pełniąc funkcję pisarza dowódcy oddziału - kapitana „Jędrusia”. W ramach działalności w oddziale brał także udział w akcjach zbrojnych w okolicznych wioskach powiatu wyrzyskiego i złotowskiego. Postanowieniem oficera śledczego WUBP w Bydgoszczy z 25.07.1946 został pociągnięty do odpowiedzialności karnej. Śledztwo zostało zamknięte 25.07.1957, a sprawę przekazano do Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Bydgoszczy. Do akt dołączono dokument sporządzony 15.01.1977 zatytułowany „SOS krypt. »Oferent«- analiza materiałów śledczych i operacyjnych”. W grudniu 1976 Dep. III MSW przejął i przesłał do Wydz. III KWMO w Bydgoszczy list adresowany do Radia Wolnej Europy w Monachium, którego autorem był Stanisław Maćkowiak. W liście „w sposób tendencyjny opisywał aktualną politykę partii i rządu PRL. W podobny sposób oceniał stosunki polsko-radzieckie”. Zapowiadał również przesyłanie dalszych informacji w kolejnych listach. Organy bezpieczeństwa nie zdecydowały się na wszczęcie postępowania przygotowawczego ze względu na stan zdrowia Stanisława Maćkowiaka. W dalszym ciągu pozostawał jednak pod kontrolą operacyjną. 29.01.1977 przeprowadzono z nim rozmowę. Sprawy operacyjnej ostatecznie nie założono. Materiały z przeprowadzonej kontroli złożono do archiwum 23.02.1977 dołączając je do akt śledczych pod sygn. 1735/III.

IPN By 070//1681 t. 1-6 (1735/III).

Akta nadzoru Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Bydgoszczy (Pr. 1314/46) prowadzone od 25.05.1946 do 08.12.1949 w sprawie karnej dotyczącej podejrzanych o przynależność w 1946 roku do zorganizowanej na terenie powiatu złotowskiego, wyrzyskiego i chojnickiego grupy «AK» pod dowództwem „Jędrusia”. Stanisław Maćkowiak tymczasowo aresztowany na mocy postanowienia z 24.07.1946, został pociągnięty do odpowiedzialności karnej 25.07.1946. Aktem sporządzonym 26.07.1946 przez oficera śledczego WUBP w Bydgoszczy został oskarżony o przynależność do «AK» w oddziale „Jędrusia”, czynny udział w akcjach zbrojnych organizacji m.in. zastrzeleniu dwóch żołnierzy radzieckich oraz nielegalne posiadanie broni. Akt oskarżenia został zatwierdzony 03.08.1946 przez Wojskową Prokuraturę Rejonową w Bydgoszczy.

IPN By 141/40.

Akta w sprawie karnej prowadzonej od 21.07.1946 do 15.01.1969 przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w sprawie przeciwko oskarżonym o przynależność do «AK» i nielegalne posiadanie broni. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy (R. 467/46) z 08.08.1946 Stanisław Maćkowiak został skazany na karę łączną- karę śmierci, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze oraz utratę mienia. Na mocy prawa łaski 24.08.1946 kara śmierci została zmieniona na 15 lat więzienia z utratą praw publicznych na 5 lat. Orzeczoną karę odbywał w więzieniach w Bydgoszczy, Wronkach, Potulicach, Raciborzu. W ramach kolejnej amnestii z 22.02.1947 karę złagodzano do 10 lat więzienia. 29.10.1954 Rada Państwa skorzystała z prawa łaski wobec Stanisława Maćkowiaka - pozostała kara więzienia została zawieszona na 3 lata. Został zwolniony z więzienia 06.11.1954.

IPN By 66/353-354.

Charakterystyka nr 8 sporządzona 09.05.1973 w Wydz. „C” KW MO w Bydgoszczy, dotycząca oddziału «AK» pod dowództwem kapitana „Jędrusia”. Oddział powstał na początku maja 1946 w gromadzie Liszkowo w powiecie wyrzyskim. Dużą część członków stanowiła młodzież (przy wstępowaniu obiecywano pełne utrzymanie, umundurowanie i żołd). W oddziale składano przysięgę na wierność rządowi londyńskiemu. „Celem ich było zwalczanie ustroju Polski Ludowej i jego sojuszników z dążeniem do przywrócenia stosunków politycznych sprzed 1939”. Swoje akcje kierowali przeciwko członkom partii PPR, funkcjonariuszom UB i MO, żołnierzom Armii Radzieckiej i ludziom oddanym władzy ludowej. Czynną działalność prowadzili od czerwca do lipca 1946. Stanisław Maćkowiak pseud. „Bury” był członkiem organizacji od 23.06.1946 do aresztowania 21.07.1946. Pełnił funkcję pisarza dowódcy. Skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z 08.08.1946 na karę śmierci, zmienioną w drodze łaski na 15 lat więzienia z utratą praw na 5 lat.

IPN By 010/8 (8/B).